

2021/2022

MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

MARINA MASCARELL

ARTISTA ASSOCIADA AL MERCAT DE LES FLORS 2018-2021

La coreògrafa espanyola-neerlandesa Marina Mascarell trasllada a la dansa el seu compromís amb la societat d'una manera poètica. El 2015 va ser guardonada amb el prestigiós Premi de Dansa del BNG Bank, un reconeixement al seu gran talent i projecció. Mascarell, que des de l'any 2012 treballa com a coreògrafa independent, ha creat peces per a grans companyies com ara Nederlands Dans Theater de l'Haia, Göteborgs Operans Danskompani, Lyon Opera Ballet, Skånes Dansteater de Malmö i Dance Forum Taipei, entre d'altres. La seva obra aborda el món en què vivim, les decisions que prenem i les seves conseqüències, i va molt més enllà de la simple forma o de l'estètica pura, amb una gran i personal qualitat de moviment.

ORTHOPEDICA CORPORATIO

30 DE SETEMBRE I 1, 2 I 3 D'OCTUBRE
20 H. DG 18:30 H
SALA MAC
70 MIN

 Coproducció Mercat de les Flors

La heterogeneïtat com a eix vertebrador d'aquesta nova creació de Marina Mascarell, amb 6 intèrprets a escena de 22 a 54 anys, de trajectòries, cultures i nacionalitats diferents, que interactuen i es fusionen. Els cossos d'aquest eclèctic grup de ballarins protagonitzen la resistència, la lluita per no ser domesticats i estandarditzats, en un viatge en què el so es mostra com a una extensió del cos.

Direcció Marina Mascarell / **Intèrprets** Alessandro Sabatini, Reiko Ohta, Amancio Gonzalez, Louis Gillard, Eli Cohen, Cree Barnett Williams / **Dramatúrgia** Riikka Laakso / **Composició musical** Yamila Ríos / **Disseny so** Damien Bazin / **Disseny escenografia i llums** Paula Miranda / **Disseny vestuari** Nina Botkay / **Ajudant escenografia** Júlia Bauer / **Sastressa** Rosa Pérez / **Video** Mila Ercoli / **Producció executiva** Elclimamola / **Distribució** Elclimamola / **Agraïments** Sala Beckett, Can Bell, René Müller, El Flaco, Joan Viscasillas, Tristán Pérez-Martín / **Coproducció** Mercat de les Flors, Korzo Theatre, Taipei Performing Arts Center / **Amb el suport** Danseu Festival / **Amb la col·laboració** Ambaixada dels Països Baixos a Espanya.

“You can only search your roots through poetry and knowledge. (...) I believe that we are in the same family, when we share the same reactions to and intuitions of the world.”

Édouard Glissant

El poeta i assagista Édouard Glissant percep la col·lisió entre les cultures com un terreny fructífer per a relacions. El seu concepte de criollització revela el canvi perpetu on estem submergits com a éssers humans, alhora que proposa relacionar-nos des d'una singularitat: lliurar-nos a l'intercanvi amb l'altre, però sense deixar de ser un mateix. Ser simultàniament múltiple i ser un. D'una manera molt clara *Orthopedica corporatio* abraça aquesta multiplicitat de singularitats, partint de sis intèrprets d'edats i procedències diverses. Però per davant de tot, cada ballarí porta amb ell mateix —en el seu cos— una poètica pròpia, una cultura diferent en quant a la dansa, alguna cosa que engloba diverses maneres d'entendre la dansa contemporània, però també rastres de ballet, dansa teatre, trapezi, tai-txi, Qi Gong, clown o treball de màscara.

Per tal de generar els espais de col·lisió entre les danses, Marina Mascarell proposa una aproximació al cos des d'una audàcia física, no relacionada a la força o la velocitat, sinó justament emfatitza la veu pròpia del cos que balla. Ella proposa habitar al mateix temps la intriga que genera una pauta (de moviment) i la singularitat del propi cos. Demana furgar en l'arxiu personal de tècniques apreses, de repertoris ballats, d'experiències corporals i de percepcions somàtiques que cada ballarí du amb ell —alhora que la tasca de moviment en qüestió proposa allò desconegut que crida al procés creatiu—. En aquesta acció de compondre a partir dels *performers* ressonen fortament les experiències pròpies de Marina com a ballarina. En les seves obres es *remou* el cos al servei del tema de la coreografia.

A *Orthopedica corporatio*, per tant, es generen “espècies d'espais” de criollització entre els ballarins, però també entre cossos i objectes. De fet, els objectes són absolutament centrals en gairebé tot el treball de Marina Mascarell, començant pels objectes quotidians de les seves primeres peces —200 quilos de lleties o 50 caps de cartró—, seguit per objectes intel·ligents dissenyats específicament per a les necessitats coreogràfiques, com ara barres de metacrilat, peces de feltre de diferents densitats o inflables ultralleugers confeccionats amb tela de paracaigudes.

Els objectes d'*Orthopedica corporatio* van ser trobats als afores de dos petits pobles de Tarragona i de Girona, els llocs de residències artístiques de la creació d'aquesta obra. Malgrat ser abandonats i desgastats —o potser justament per això— són les formes i textures d'aquests objectes que conviden els ballarins a relacionar-se i a descobrir diferents realitats materials. La humilitat de l'atrezzo remet a l'art pobre (*arte povera*), el moviment artístic sorgit a Itàlia a mitjans dels anys seixanta, que es basa en objectes que aparentment no tenen valor comercial, però el potencial dels quals resideix en les característiques físiques, en el “cos” d'aquests mateixos objectes.

L'objecte a *Orthopedica corporatio*, per una banda, és un *company-performer* que proposa una dansa des de la seva pròpia naturalesa. Inclús arriba a fusionar-se amb el cos que balla, com va descriure Marshall McLuhan l'ús de les eines —des d'un bolígraf o unes tisores fins a un telèfon mòbil— que el cervell entén com a *extensions* del cos que les maneja. Per moments, durant la coreografia es debilita l'ordre jeràrquic de les categories 'humà' i 'objecte'.

Per altra banda, l'objecte també revela la dificultat: ballar amb un tub gegant o amb una canya delicada, com a part del cos, desmunta la lògica corporal, doncs deconstrueix els patrons i moviments automatitzats. Així, l'objecte també és una mena de crossa, quelcom que estimula un moviment ortopèdic.

La paraula 'ortopedia' va aparèixer en el segle XVIII, en el llibre del metge francès Nicolas Andry titulat "Ortopedia o l'art de prevenir i corregir en els nens les deformacions del cos". Curiosament un dels gravats del llibre és la imatge d'un arbre que creix guiat per unes cordes subjectades a un pal, que intenten redreçar el seu tronc tort. D'una manera semblant als mètodes conservadors d'ortopèdia, les diferents tècniques de dansa han 'redreçat' durant anys els cossos que ballen. Per aquest motiu, la dificultat de moviment que ofereixen els objectes abandonats-ortopèdics també funciona com una deconstrucció de la dansa. Al subvertir les lògiques corporals travessant-les amb els objectes-crosses, apareix una poesia nascuda del dinamisme de les trobades constants. *Orthopedica corporatio* insisteix en relacions singulars, abans sepultades sota les deformitats socials i les convencions culturals.

L'espai de la dansa també s'altera per l'objecte, es descompon per l'acumulació d'objectes. Ara és de terra mòbil, la seva terra és esmunyedissa; viu un canvi constant. El paisatge sonor afegeix una corporalitat més a l'entorn, quan una presència polifònica construeix la textura auditiva espacial, de caràcter envoltant.

Orthopedica corporatio fantasieja sobre els mons possibles en una ciència ficció generada pels objectes abandonats *low-tech*, que es relacionen amb els cossos *high-tech* de dansa; cossos hipersensibles, que fan ressó a la hiper-empatia imaginada per Octavia Butler com una capacitat extrema de viure corporalment amb allò que l'altre està sentint. *Orthopedica corporatio* proposa estar junts des d'una família poètica; una agrupació harmònica de perspectives vitals múltiples. Els cossos que ballen són porosos, pregunten ansiosament si una altra manera de relacionar-nos és possible.

Riikka Laakso

UNA HORA ABANS

Sessió d'introducció a l'espectacle amb Javier Guerrero, coreògraf. Coordina BdDansa. Explicadansa

DISSABTE 2 D'OCTUBRE

19 H

Sala SG

Gratuit amb inscripció prèvia
Aforament limitat

Pots seguir l'activitat en streaming al canal de YouTube del Mercat de les Flors

FES CLIC

BIRD DOG

2 I 3 D'OCTUBRE
DS 18:30 H DG 17 H
SALA PB
60 MIN

 Coproducció Mercat de les Flors

Bird Dog és una *road movie* que transcorrerà en viu i en directe en un site-specific paral·lel des dels carrers de 4 ciutats: Tòquio, Lisboa, Washington i La Haia. Quatre artistes estaran connectats a través dels seus dispositius, compartint una experiència vital transformadora que els apropà a la consciència de col·lectivitat i de comunitat. Mascarell proposa crear en aquesta peça un engranatge d'experiències compartides sense que importi la distància i que esdevingui un intercanvi col·lectiu de la nostra relació amb l'entorn, en aquest cas de la ciutat versus el teatre.

Direcció i coreografia Marina Mascarell / **Performers** Spencer Dickhaus, Nina Botkay, Shanice Mason, Yasutake Shimaji / **Dramatúrgia** Riikka Laakso / **Música** Miguelàngel Clerc / **Video** Francesc Isern **Producció** Agència Espanyola de Cooperació Internacional i les ambaixades d'Espanya a Washington, Tòquio, París i Lisboa / **Coproducció** Mercat de les Flors

“Jo enfronto la ciutat amb el meu cos; les meves cames mesuren la longitud dels porxos i l'amplada de la plaça; la meva mirada projecta inconscientment el meu cos sobre la façana de la catedral, on passeja per les motlures i els contorns, sentint la mida dels entrants i sortints; el pes del meu cos es troba amb la massa de la porta de la catedral i la meva mà agafa el tirador de la porta a l'entrar en el buit fosc que hi ha darrere.”

Juhani Pallasmaa

A l'escenari d'una pandèmia mundial la dansa, de sobte, es va veure obligada a redefinir el seu lloc: el cos que acostumava a ballar en un espai de certa proximitat, ara negociava amb la distància que generen els mitjans digitals. La coreografia *Bird Dog*, en català *Ocell Gos*, va ser estrenada el febrer de 2021 i beu d'aquest moment de preguntes: Com conservar la immediatesa i la fugacitat d'una poesia corporal en un entorn virtual?

Yasutake Shimaji a Tòquio, Nina Botkay a Lisboa, Spencer Dickhaus a l'Haia, Shanice Mason a Washington. Quatre *performers* singulars, cadascuna a la seva ciutat. *Bird Dog* conté, per tant, característiques d'una obra *site-specific*; es tracta d'una coreografia íntimament lligada a l'entorn.

De fet, la dansa i la ciutat ja fa molt de temps que s'atrauen mútuament. Fidel a les aspiracions de la dansa postmoderna d'explorar les connexions entre la dansa i la vida, als anys seixanta es ballava a tota mena d'espais no teatrals, com ara galeries d'art i *lofts* privats. Però la dansa envaïa també les façanes dels edificis de Nova York, com a *Man Walking Down the Side of a Building* (1970) de Trisha Brown, on el ballari suspès en un angle de 90 graus contra la paret explorava una gravetat alterada, i feia d'ella —i de l'edifici— el seu *partner* de ball. Alhora, l'edifici esdevindria la *partitura* d'aquest duet, escrita per la superfície construïda i rebuda pels peus del ballari. El cos que bala *llegeix* la ciutat des d'una proximitat: la percep i la negocia, la sent, la fa visible.

També a *Bird Dog* el cos i la ciutat es troben físicament, dialoguen amb peses i formes, des de les seves mesures i temperatures. O potser durant l'obra la ballarina experimenta una distància abismal, sabent que els seus *co-performers* estan corporalment a fons 10 000 kilòmetres de distància, quelcom que li permet viatjar en una soledat acompanyada per les mirades del públic. Així que *Bird Dog* també podria ser una mena de vídeo-dansa, un gènere que explora la pantalla ballada; una fusió de realitats corporals amb el medi cinematogràfic. Però mentre l'edició permet re-coreografiar les imatges filmades, alterar per exemple la durada d'una dansa enregistrada, *Bird Dog* desplega l'acció a temps real, en un *streaming* on el temps que demoren les ballarines en cada acció determina el desenvolupament de la coreografia.

Els cossos comparteixen el seu trajecte. Valoren el temps no productiu de la dansa. Consideren la durada —remetent al filòsof Byung-Chul Han— *una resistència* davant el consum en sèrie i a velocitats astronòmiques de continguts sempre nous en la societat digital actual.

Un ocell gos (en anglès *bird dog* fet servir com a substantiu) és un gos caçador: aquell que observa, apunta i busca, veu, indica i recull. Corre i borda. Però el conjunt de paraules també té el seu ús com a verb (en anglès *to bird-dog*), alguna cosa així com «fer l'ocell gos», mirar amb atenció, examinar minuciosament, detectar o perseguir. Com, llavors, perseguir la ciutat, examinar minuciosament els seus recons, detectar els seus vols, perseguir els seus múltiples rastres? Per aconseguir ensumar els espais— l'olfacte d'un gos pot arribar a ser fins cent vegades major que el d'un ésser humà —les ballarines afinen els seus cossos híper-sensibles, els seus sensors que detecten els *inputs* no només olfactius, sinó també tàctils, visuals, auditius, inclús gustatius. Aquestes caçadores persegueixen la immediatesa d'estímul sensorial com a motor de moviment; *tradueixen* la ciutat en dansa.

Marina Mascarell ha col·laborat en projectes cinematogràfics (*Homing* del 2012, direcció de Xavier Iriondo). En la creació anterior *Second Landscape* (2020), reflexionava sobre la invasió que exerceixen les imatges envoltants de la nostra societat, on l'ull-espectador del segle XXI ha estat educat amb una saturació d'imatges impol·lutes, il·luminacions òptimes i muntatges sense costures. Davant a aquesta perfecció, *Bird Dog* busca una ruptura des de quelcom gairebé analògic; quatre ballarines singulars, quatre telèfons mòbils de qualitat mitjana, quatre trípodos de plàstic, quatre ciutats viscudes. La pell dels seus cossos acaricia la carn de la ciutat, a la cerca de la dansa en el que l'arquitecte Juhani Pallasmaa denomina «una arquitectura tàctil»; una manera de percebre la ciutat més enllà de la vista.

Riikka Laakso

PROPERS ESPECTACLES

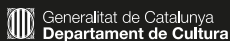
Del 8 al 10 d'octubre
**BARYSHNIKOV PRODUCTIONS -
GELABERT/MUZIJEVIC/BROWN**
Framing Time

16,17 i del 22 al 24 d'octubre
**Cèl·lula #3
GNJMC GUY NADERI
MARIA CAMPOS**
Made of Space

Del 28 al 31 d'octubre
SÒNIA GÓMEZ
*The black body, the blue
mind and the fluorescent
guts*

Més informació a mercatflors.cat

CONSORCI FORMAT PER

AMB EL SUPORT DE

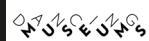
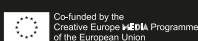
MITJANS COL·LABORADORS

COL·LABOREN

EN XARXA AMB ELS PROJECTES EUROPEUS

AMB ELS CIRCUITS DE CREACIÓ

